

Δὲν ξεύρω ἂν ὁ κ. Φωκιανὸς θὰ μπορέσῃ καμμιά φορὰ νὰ γράψῃ καλύτερα πράγματα. Νομίζω ὅμως οὐ ἐβιάσθηκε, παρουσιάζοντας τὴν μετριώτατὴ αὐτῆ ἐργασία.

Γ. Α. Π.

ΒΙΒΛΙΑ ΠΟΥ ΛΑΒΑΜΕ

ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΥ «Ὁ Κοσμάκης. — Α'. Τὸ Πρωτοξύπνημα» Ἰωάννης Δ. Κολλάρος καὶ Σία ἐκδίδεται Ἀθήναι.

Ε. Π. ΠΑΠΑΝΟΥΤΣΟΥ «Περὶ Τέχνης» Ἀλεξάνδρεια. Ἀθήνα 1930.

«Θρακικά. Σύγγραμμα Περιοδικὸν Ἐκδιδόμενον ὑπὸ τοῦ ἐν Ἀθήναις Θρακικοῦ Κέντρου». Τόμος Δεύτερος. Τυπογραφεῖον Κοραῆ. Ἀθήναι.

ΔΙΣΧΥΛΟΥ «ΙΚΕΤΙΔΕΣ». Ἐμμετρος μετὰφρασις Ἀλεξάνδρου Σ. Κάσδαγλη. Ἐπιμελεῖα «Γραμμάτων». Ἀλεξάνδρεια 1930.

ΔΗΜΗΤΡΗ ΓΟΛΕΜΗ «Γκρεμισμένες ψυχές». Τύποις : Ρούτση — Ἰβράκη. Ἀθήνα.

ΗΒΗΣ ΚΟΥΓΙΑ (ΜΕΛΙΣΣΑΝΘΗΣ) «Φωνὲς Ἐντόμου». Ποιήματα. Τύποις : Α. Θ. Λαμπρόπουλου. Ἀθήνα 1930.

ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ, ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ

Ἡ «*Νέα Ἔστια*» τῆς 15 Ἀπριλίου ἔχει ποιήματα τοῦ Μαλακάση, τοῦ Σκίπη, καὶ τοῦ Βαφόπουλου. Ὁ κ. Καμπούρογλου ἔξυπνα καὶ χαριτωμένα μᾶς διηγείται γιὰ ἕναν φιλολογικὸ διαγωνισμό τοῦ 1873. Σημειώνομε τὶς εἰκόνες (Σπύρου Βασιλείου) Βυζαντινῆς διακόσμησης γιὰ τὸν ναὸ τοῦ ἁγίου Διονυσίου στὴν Ἀθήνα.

Στὸ τεῦχος 1ης Μαΐου στίχοι τοῦ Γκόλφη καὶ τοῦ Ραζέλου. Ἐνα ἄρθρο τοῦ κ. Ἀγγελομάτη γιὰ τὸ νόημα τῶν Δελφικῶν ἑορτῶν στὸ ἄρθρο παραθέτεται καὶ τὸ ὄραϊο ποίημα τοῦ Σικελιανοῦ «Ὁ ὄρκος τῶν Κοινοτήτων στὴν Μητέρα Ἑλλάδα», τὸ ὁποῖον εἶχε φανεῖ στὸ τελευταῖο μας τεῦχος.

Τυπώνεται μιὰ διάλεξι γιὰ τὴν Σκύρο ποὺ ἔκαμε ἡ Νίκη Δ. Πέροδικα στὸν Παρνασσὸ τὸν Μάρτη: συνοδεύεται μὲ μικρὰ διαφωτιστικὰ σκίτσα τοῦ κ Ντίνου Φωτόπουλου — Παναγία τοῦ Τσελεπῆ, Σκυριανὴ Καμινάδα. Στὸ τεῦχος αὐτὸ τελειώνει τὸ μυθιστόρημα τοῦ Ξενοπούλου «Ὁ Γίός μου κι' ἡ Κόρη μου» Σημειώνομε τοῦ Ντόλη Νίκβα ἕνα μονόπρακτο «Ἡ Κούνια».

Καὶ στὰ δυὸ τεύχη ἔχει χαριτωμένες σελίδες τοῦ Νιρβάνα («Ἀπὸ τὴν Ζωὴν καὶ ἀπὸ τὴν Τέχνην»).

Ἐλάβαμε τὴν «*Πρωτοπορία*», φυλλάδιο 5, χρόνος 2.

Στὰ «*Σταράτα*», τὶς πολὺ ἐνδιαφέρουσες αὐτὲς στήλες τοῦ περιοδικοῦ, διαβάζομε γραμμὲς ὄραϊες γιὰ τὶς Δελφικὰς ἑορτὰς. «Ἡ λατρεία κι' ἡ καλλιέργεια τῆς Τέχνης καὶ τῆς Σοφίας μᾶς

«σπρώχνουν και πρὸς τὰ ἔκεί, γιατί ἔμεις τις Δελφικὲς Ἑορτὲς
 «δὲν τις νιώθουμε σὰν ἓνα πανηγυρισμὸ περικλεισμένο μὲ τὰ ὄρια
 «τοῦ τόπου και τοῦ χρόνου. Γιὰ μᾶς, γιὰ τὴν Πρωτοπορία, γιὰ
 «τὴ σημερινή μας διανοητικὴ και καλλιτεχνικὴ ζωὴ, οἱ Ἑορτὲς
 «αὐτές, ποὺ δημιούργησε ἡ μεγάλη λυρική φυσιογνωμία τοῦ Ἄγ-
 «γελου Σικελιανοῦ, εἶναι κάτι τι ποὺ δὲν περιορίζεται οὔτε στὰ
 «σύνορα μιᾶς Ἑλλάδας. ὅσο πλατειά κι' ἂν νοηθῆ ἡ ἔννοιά της. Γιὰ
 «μᾶς οἱ Δελφικὲς Ἑορτὲς συμβολίζουν τὰ πιὸ πλατειὰ νοή-
 «ματα, ἀγκαλιάζουν τὴ διανόηση ποὺ ἀρχίζει ἀπὸ τὸν Ὀρφισμό
 «καὶ φτάνει ὡς τὴν πιὸ μοντέρνα, ὡς τὴν πιὸ μελλοντιστικὴ
 «ἀκόμα ἐκδήλωσή της, ἐνωμένη μὲ τὴν καλλιτεχνικὴ δημιουρ-
 «γία και μ' ὅλες της τις ἀνησυχίες.»

Ἡ Ὁ Ἄγγελος Σικελιανὸς γράφει μιὰ «Συνθετικὴ εἰσήγησι γιὰ
 τὴ Δελφικὴ προσπάθεια.» Ὁ κ. Ν. Χατζιδάκης γράφει «Σχετικὰ
 μὲ τὴν ἀλλαγὴ τοῦ Ἄλφαβήτου μας» και δίνει κ' ἓνα δεῖγμα γρα-
 φῆς ἑλληνικῶν στίχων μὲ τὸ λατινικὸ ἀλφάβητο. Ὁ κ. Γ. Καψα-
 μπέλης γράφει γιὰ τὴν Νεοελληνικὴ ἀρχιτεκτονικὴ 1830-1930. Στὸ
 φυλλάδιο τυπώνονται τὰ ποιήματα τοῦ Καβάφη «Εἰκὼν εἰκοσι-
 τριετοῦς νέου καμωμένη ἀπὸ φίλον του ὀμήλικα, ἐρασιτέχνην»,
 «Μέρες τοῦ 1909, '10, και '11,» «Ἐραῖα λουλούδια κι' ἄσπρα ὡς
 ταίριαζαν πολὺ», «Στὸν ἴδιο χώρο», «Ὁ καθρέπτης στὴν εἴσοδο».
 Στὴ «Ζωὴ τοῦ μηνὸς» διαβάξομε γιὰ τὸ μνημόσυνο ποὺ ἔκανε
 στὸν Καρυωτάκη τὸ Λογοτεχνικὸ Τμήμα τοῦ «Συνδέσμου Φοιτη-
 τῶν τῆς Νομικῆς Σχολῆς». Ὁ κ. Φῶτος Γιοφίλλης μίλησε γιὰ τὸν
 Καρυωτάκη ὡς σύγχρονο ποιητὴ ὁ κ. Ἄπ. Ν. Μαγγανάρης γιὰ
 τὴν σάτιρα και τις μεταφράσεις τοῦ Καρυωτάκη· κι ἡ δεσπ. Μ.
 Ἀρβανιτάκη ἀπάγγειλε ποιήματά του.

«Ἰόνιος Ἀνθολογία». Μηνιαῖο Περιοδικό. Ζάκυνθος.

Τὸ πολὺ γνωστὸ αὐτὸ περιοδικὸ τῆς Ζακύνθου ἔχει ἀφιερῶσει
 τὸ τεῦχος τοῦ Μαρτίου στὸν ποιητὴ Γεράσιμο Μαρκοῦ. Βιβλί-
 ο κι ὄχι τεῦχος περιοδικοῦ μοιάζει ἡ ἔκδοσι αὐτή. Σὲ 120 σελίδες
 ἀναλύεται—ἀπλωμένα και ξεκαθαρισμένα—τὸ ἔργο τοῦ θαυμαστῆ
 και μαθητῆ τοῦ μεγάλου μας Σολωμοῦ.

Στὴν πρώτη του σελίδα ἔχει μιὰ ἐκφραστικὴ εἰκόνα τοῦ Μαρ-
 κοῦ κι' ἀπὸ κάτω ἓνα ὄραιο τετράστιχο τοῦ Μαλακάση :

Στὸν κῆπο του, νοσταλγικὴ ψυχὴ μου, ὅποτε μπαίνεις,
 Μὲς' σὲ δρομάκια ἀχνόφωτα, ὅπου εὐαδοῦν νοπά,
 Σὲ πέρνει τὸ παρᾶπονο τῆς νέας του πεθαμένης,
 Κι' ὁ κόσμος τῶν ὀνείρων του, ποῦ πάσχει και ἀγαπᾷ. .

3 Μαῖου 1929.

Ἡ Ὁ πρόλογος εἶνε καμωμένος ἀπ' τὴν διευθύντρια τοῦ περιο-
 δικοῦ, τὴν γνωστὴ λογοτέχνη Μαριέττα Νινιώτου. Ἐχει μελέτες :
 «Ὁ Γ. Μαρκοῦ και ἡ φήμη» τοῦ Ἡλ. Π. Βουτιερῆ. «Ὁ Γερά-
 σιμος Μαρκοῦ και ἡ Κερκυραϊκὴ Σχολή» τῆς Εἰρήνης Α. Δενδρι-
 νοῦ. Βιογραφικὰ του γράφουν οἱ Γερ. Σπαταλάς και Διονύσιος
 Π. Καλογερόπουλος. Ὁ Διον. Α. Ζακυνθινὸς ἀσχολεῖται μὲ τὸν
 Μαρκοῦ ὡς ποιητὴ ἐπικό. Ἀναδημοσιεύεται ἡ μελέτη τοῦ Καλο-
 γοῦρου ποὺ εἶχε φανεῖ στὴν «Ἐστία» τὸ 1892 γιὰ τὸν ποιητὴ.
 Τὸ τεῦχος ἔχει ἄρθρα : «Ὁ Μαρκοῦ» Κ. Δαφνῆ, «Gerasime
 Marcouras» τοῦ Philéas Lebesgue, «Μαρκοῦ» τοῦ Κωστῆ
 Παλαμᾶ, «ὁ Βάρδος τῆς Κέρκυρας» τοῦ Σωτήρη Σκίπη, «Τὰ τελευ-

ταῖα χρόνια τοῦ Μαρκοῦ τῷ Α. Μ. Ἀνδρεάδῃ. Γνώμες ἔδωσαν : Μπάμπης Ἀννινος, Τέλλος Ἀγρας, Μ. Βάλσας, Ρήγας Γκόλφης, Θεόδ. Βελλιανίτης, Ι. Ν. Γρουπάρης, Στεφ. Δάφνης, Β. Δούσμανης, Χρήστος Εὐαγγελάτος, D. C. Hesselring, Θράσος Καστανάκης, Γ. Λαμπελέτ, Σίμος Μενάρδος, Παῦλος Νιρβάνας, Γρηγ. Ξενόπουλος, Λαύρας, Μαρίνος Σιγοῦρος, Γ. Ν. Χατζηδάκης, Ψυχάρης, ἔχει ποιήματα πού ἀφιέρωσαν στὸν Μαρκοῦ ὁ Κωστής Παλαμᾶς, ἡ Μυρτιώτισσα κι ὁ Carl Brighenti.

Στὸ τέλος τοῦ τεύχους τυπώνονται ποιήματα τοῦ Μαρκοῦ ἀπ τὰ ὁποῖα τρία εἶνε ἀνέκδοτα (τὰ δυὸ σταλμένα στὴν Ἰόνιο Ανθολογία ἀπ τὴν κ. Δενδρινοῦ καὶ τὸ τρίτο ἀπ τὸν κ. Σπαταλά.)

«**Μουσικὰ Χρονικὰ**». — Φεβρουάριος-Μάρτιος 1930. Περιέχει ἓνα πολὺ ἀξιόσημο αἰσθητικὸ ἀρθρο τοῦ κ. Ε. Γιαννίδῃ «Μουσικὸ αἰσθητικὸ καὶ γλωσσικὸ αἰσθητικὸ». Τὸ ἀρθρο αὐτὸ ἐγράφηκε ἀπὸ ἀφορμὴ μιᾶς μελέτης τοῦ κ. Γ. Λαμπελέτ «Γλῶσσα καὶ Μουσικὴ», ἡ ὁποία κι αὐτὴ εἶχε φανεῖ στὰ «Μουσικὰ Χρονικὰ» πρότερον.

«**La Revue Nouvelle**». — Τὸ καλὸ αὐτὸ γαλλικὸ περιοδικὸ βγήκε σὲ μεγαλύτερο σχῆμα. Τεῦχος Μαρτίου 1930. Ὁ κ. Amédée Ozenfant γράφει ἓνα ἀρθρο «Le cubisme crime national. Le cubisme et le Parlement.» Ὁ κ. Ozenfant λέει ὅτι τὸ cubisme στὴ Γαλλία κατὰ τὸν πόλεμο ἦταν καταδιώξιμο, ἐθεωρεῖτο ἐκδήλωση γερμανικὴ καὶ ὡς ἐκ τούτου ἐχθρική. Ὁ καλλιτέχνης πού ἀνῆκε στὴ σχολὴ αὐτὴ ἦταν ὑποπτος. Κι ἓνας νόστιμος διάλογος. Ὁ G. Braque εἶχε φύγει σὰ στρατεύσιμος πού ἦταν ἀπὸ Courtesion ὅπου παραθέριζε μὲ τὴ γυναῖκα του, ὅταν φωνάζουν τὴν κ. Braque στὴν ἀστυνομία.

— Que fait votre mari ?

— Il est peintre.

— Non madame, rectifia sévèrement le commissaire, il est cu-bis-te».

Συνεργασία Charles De Bos, Georges Neveux, Henri Hertz, Manuel Leis κι ἄλλων.

«**Πνοή**». Μηνιαία Λογοτεχνικὴ ἔκδοση. Ἀθήνα. — Ἐλάβαμε τὰ φύλλα 15 καὶ 16-17. Μὲ καλὴν ὕλη. ἔχουν ποιήματα τοῦ Μαρμμέλη, τοῦ Τέλλου Ἀγρα, τοῦ Σπαταλά, τοῦ Γ. Ἀννινου, τοῦ Σ. Δάφνη. Σχετικὰ μὲ τὴν ἑκατονταετηρίδα τοῦ ρωμαντισμοῦ βρισκομε γνώμες τοῦ Μαλακάση καὶ τοῦ Παλαμᾶ. Ὁ Κλ. Παράσχος ἐξετάζει κατὰ τι εἶναι καὶ κατὰ τι δὲν εἶναι ρωμαντικὸς ὁ Μπωντελαίρ. Ἀρθρο τοῦ Μένου Φιλήντα «Γλωσσογονία». Ὁ Α. Γιαλούρης συνεργάζεται μὲ μιὰ πρόζα «Ὁ Χιτώνας τῆς Ἀγίας». Τὸ φύλλο 15 (Φεβρουαρίου) ἔχει ἓνα σκίτσο τοῦ Σπαταλά, καὶ μιὰ εἰκόνα τοῦ Ι. Βάσου. Τὰ σημειώματα καὶ τῶν δυὸ φύλλων περιέχουνε διάφορα ἐνδιαφέροντα πράγματα. Ἐνα σημείωμα (τεύχος 16-17 Μάρτιος - Ἀπριλίος) μᾶς σταμάτησε. Μᾶς πληροφορεῖ ὅτι στὸ ἀρθρο πού ἐγράψε στὸ «Νουμᾶ» ὁ κ. Παπαδήμας περὶ Καβάφη «ὀλόκληρες παράγραφοι ἀφαιρέθηκαν κι ἀντικαταστήθηκαν ἀπὸ ἄλλες προωρισμένες νὰ χτυπήσουν ἓναν ποιητὴ» φίλο καὶ συνάδελφο τῆς «Πνοῆς». Τὸ ἀρθρο τοῦ κ. Παπαδήμα αὐτὸ καθεαυτὸ δὲν ἦταν σημαντικὸ. Ἀλλὰ δὲν ξέραμε πού ἔγινε κίολας ἐπάνω στὴ βᾶσι τοῦ μ' ἓνα βόλι δυὸ πουλιά. Σὰν ὄχι σοβαρὰ πράγματα μᾶς φαίνονται τέτοια μαγειρέματα. Αὐτὸ τὸ βάλε βγάλε παραγράφους μόνο καὶ μόνο γιὰ νὰ πολεμηθεῖ, κοντὰ στὸν Καβάφη,

κι ἄλλος ποιητής, μᾶς φαίνεται ἄγαρμη δουλειά.

Ἡ «Πνοή» λέγει «Λυτόμαστε πού κάνουμε γνωστά γεγονότα τόσο ἀποτροπιαστικά κι ἀνάξια γι' ἀνθρώπους τῶν γραμμάτων μὰ εἶνε στοιχειώδης ὑποχρέωσή μας ἀπέναντι τῆς ἀλήθειας νὰ τὰ καταγγείλουμε».

«*Έρσυνα*». Φεβρουάριος. — Ὁ ἐκδοτικός οἶκος Α. Κασσιγόνη (Ἀθηναί. Ἀλεξάνδρεια) δίνει πάντα καλά καὶ σοβυρὰ τέχνη. Τέτοιο εἶναι καὶ τοῦ Φεβρουαρίου, «Πῶς θὰ μορφώσωμε τὴν χαρακτῆρα τῶν παιδιῶν μας» τῆς Ζωῆς Σ. Φράγκου, καθηγήτριας. Ἐξετάζονται μὲ προσοχὴ ζητήματα ἀγωγῆς: οἱ ἕξεις ἢ πειθαρχία ἢ ἐλευθερία ἢ θέλησις.

«*Ελληνική Ἐπιθεώρησις*». — Ἐλάβαμε τὸ φυλλάδιο τοῦ Ἀπριλίου. Ἐχωρίζομε ἓνα ποίημα τοῦ Μαλακάση «Χειμωνιάτικη Ζωγραφιά». Ὁ κ. Σ. Μ. Ἄννινος μεταφράζει ἓνα ποίημα τοῦ Πάσκολι «Στὴν Ὀμίχλη».

«*Ἀτλαντίς*». Ἀπρίλιος. Νέα Ὑόρκη. — Σημειώνομε ἄρθρα «Ἡ ἐν Μπαλουκλή Δεξαμενὴ τῶν Θαυματουργῶν Ἰχθύων», «Μάνη καὶ Μανιάτα ἐπὶ Τουρκοκρατίας», «Διὰ νὰ γνωρίσωμεν καλλίτερα τὰ Δωδεκάνησα», ποιήματα τοῦ Παλαμᾶ. Πολὺ ἐνδιαφέρουσες οἱ εἰκόνας πού μᾶς δείχνουν τὴν ἀποψὶ καὶ τὸν λιμένα τῆς Καλύμνου, γυμναστικὲς ἐπιδείξεις τῶν μαθητῶν τοῦ Γυμνασίου τῆς Καλύμνου, καὶ νιοὶ καὶ νιὲς τοῦ νηιοῦ μὲ τίς Ἐθνικὲς τῶν φορεσιῶν.

Τὸ «*Cinegraphie Journal*» μᾶς ἔδωσε κι αὐτὸν τὸν μῆνα φυλλάδια γεμάτα καλλιτεχνικὲς εἰδήσεις, ἄρθρα μὲ ἐνδιαφέρον, ἀνταποκρίσεις ἀπ' τὸ Παρίσι πολὺ καλῆς.

«*Journal des Hellènes*». — Μᾶς δίνει πολλὰς πληροφορίες γιὰ τὸν λαμπρὸ ἑορτασμὸ τῆς ἐθνικῆς ἑκατονταετηρίδας στὸ Παρίσι.

«*Ἀλήθεια*». Ἑβδομαδιαία ἔφημερίδα, Λεμεσός. — Διαβάζομε γιὰ τὴ δράσι μιᾶς καλλιτεχνικῆς ομάδας τῆς Λάρνακος ἢ ὅποια σκόπευε νὰ παίξει τὸ τρίπρακτο δράμα τοῦ Μπόγρη «Ὁ ἰατρὸς Μαυρίδης».

«*Αἰθιοπικὸς Κόσμος*». Διαβάζομε γιὰ τὴν δοξολογία πού ἔγινε στὴν ἑλληνικὴ ἐκκλησία τοῦ Ἀδδὶς Ἀμπέμπα γιὰ τὴν ἐθνικὴ ἑκατονταετηρίδα. Οἱ Ἕλληνες τοῦ Ἀδδὶς Ἀμπέμπα εἶναι τώρα περισσότεροι ἀπὸ δυὸ χιλιάδες. Στὴν δοξολογία παρευρέθηκε κι ὁ ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν τῆς Ἀβησσυνίας. Μαθαίνομε ἐπίσης ἀπὸ τὸν «Αἰθιοπικὸ Κόσμο» ὅτι πρόκειται ν' ἀνεγερθεῖ Ἑλληνικὴ σχολὴ στὸ Ἀδδὶς Ἀμπέμπα.

«*Ἡ Νιότη*». Δεκαπενθήμερο μαθητικὸ περιοδικό, Χίος. — Τὸ δεύτερο φυλλάδιο μᾶς πληροφορεῖ πῶς στὸ Γυμνάσιο τῆς Χίου ὑπάρχει καὶ «Θεατρικὸς Ὀμιλος» ἐρασιτεχνῶν. Θὰ παίξει «Τὸ φιόρο τοῦ Λεβάντε» τοῦ Γρ. Ξενοπούλου. ἔχουνε καὶ χορωδία ἀπὸ τριάντα μαθητὲς καὶ μαθήτριες καὶ μαντολινάτα.

«*Νέα Ἠχώ*». — Ἐφημερίδα τοῦ Πόρτ—Σάιτ.

«*Καμπάνα*». — Σατυρικὴ ἔφημερίδα Πατρῶν.